

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL NACIONALINIO VANDENŲ SRITIES 2022–2027 METŲ PLANO ĮGYVENDINIMO
VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2023 m. balandžio 26 d. Nr. D1-122/3D-286
Vilnius

Igyvendindami Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1292 „Dėl Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano patvirtinimo“, 91, 92 ir 93 punktus, 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių 5 straipsnio 7 dalį, 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 30 d. Komisijos direktyva 2014/101/ES, 11 straipsnio 1 dalį, 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo bei 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/56/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus su pakeitimais (Jūrų strategijos pagrindų direktyva), padarytais 2017 m. gegužės 17 d. Komisijos direktyva (ES) 2017/845, 13 straipsnio 1 dalį:

1. T v i r t i n a m e Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų planą (pridedama).
2. N u s t a t o m e, kad Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų planą įgyvendinančios institucijos kiekvienais metais iki vasario 20 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikia informaciją apie veiksmų įgyvendinimą.
3. S i ū l o m e įgyvendinant Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų planą dalyvauti savivaldybėms, geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims ir kasmet iki vasario 20 d. Aplinkos ministerijai pateikti informaciją apie veiksmų įgyvendinimą.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos
Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. balandžio 26 d. įsakymu
Nr. D1-122/3D-286

NACIONALINIO VANDENŲ SRITIES 2022–2027 METŲ PLANO ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės, veiksmo pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Veiksmo tipas
1.	Tikslas. Gerinti paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklę				
1.1.	Uždavinys. Sumažinti vandens telkinių taršą iš žemės ūkio taršos šaltinių				
1.1.1.	Priemonė. Siekti tvaraus mineralinių ir organinių trąšų naudojimo	2023–2027	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – AM)	Valstybės biudžetas	
1.1.1.1.	Patikslinti tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimus	2023	ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.1.2.	Patvirtinti tręšimo planų rengimo gaires, kuriomis vadovaujantis būtų apskaičiuojamas optimalus trąšų kiekis skirtingiems pasėliams	2023	ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.1.3.	Patvirtinti reikalavimą teikti informaciją į Paraiškų priėmimo informacinę sistemą apie ūkyje sunaudotas trąšas	2023	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.1.4.	Įvertinti 1992 m. Helsinkio konvencijos dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos III priedo „Taršos iš sausumos taršos šaltinių prevencijai taikomi kriterijai ir priemonės“ II dalyje „Taršos iš žemės ūkio šaltinių prevencija“ atnaujintų reikalavimų poveikį žemės ūkio sektoriui	2023–2025	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	analitinis

1.1.1.5.	Įvertinti ir prireikus parengti maisto medžiagų balanso skaičiavimo gaires vadovaujantis Lietuvoje atliktais moksliniais tyrimais, Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisijos (toliau – HELCOM) ir ES rekomendacijomis	2025	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos LIFE strateginio integruoto projekto (toliau – LIFE SIP) lėšos	mišrus
1.1.1.6.	Remiantis įvairių šalių patirtimi, įvertinti finansines priemones tvariam maistinių medžiagų naudojimui	2027	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	mišrus
1.1.2.	Priemonė. Įvertinti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiame plane nustatytų vandensaugos priemonių efektyvumą ir teikti pasiūlymus jų tobulinimui	2024–2025	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	
1.1.2.1.	Rizikos dėl žemės ūkio poveikio vandens telkinių baseinuose įvertinti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiame plane (toliau – SP) nustatytų vandensaugos priemonių (ariamosios žemės šaltuoju laikotarpiu uždengimą tarpiniais augalais arba ražienų palikimą, taip pat bearimės žemdirbystės taikymą ir kt.) poveikį vandens telkinių kokybei, pateikti išvadas ir siūlymus dėl SP priemonių tobulinimo	2024–2025	Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA), AM, ŽŪM, VĮ Žemės ūkio duomenų centras	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos žemės ūkio garantijų fondas ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis / reguliacinis
1.1.2.2.	Įvertinti SP nustatytus reikalavimus dėl daugiamečių natūralių pievų išsaugojimo ir (ar) plėtros, pateikti išvadas ir siūlymus dėl pievų išlaikymo ir didinimo paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir (ar) pakrančių apsaugos juostose	2024–2025	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.3.	Priemonė. Siekti tvaraus augalų apsaugos produktų naudojimo	2023–2027	ŽŪM	Valstybės biudžetas	
1.1.3.1.	Tobulinti elektroninę augalų apsaugos produktų panaudojimo žemės ūkyje duomenų surinkimo sistemą	2025–2027	ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis

1.1.3.2.	Nustatyti pareigą augalų apsaugos produktų profesionaliesiems naudotojams teikti informaciją apie panaudotus augalų apsaugos produktus elektronine forma	2023–2027	ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.4.	Priemonė. Skatinti žemės ūkio taršos pernašų prevenciją į vandens telkinius ir stiprinti jos valdymą	2023–2027	ŽŪM, AM	Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondas ir (arba) valstybės biudžetas	
1.1.4.1.	Sukurti paramos priemonės, leisiančias ūkininkams įrengti žemės ūkio naudmenose šlapynes, atkurti ir palaikyti pelkes, įrengti reguliuojamo drenažo sistemas, kalkių filtravimo griovius, nuosėdų gaudykles, dviejų lygių griovius ir kt. (prioritetai nurodyti 3 priede)	2023–2027	ŽŪM, AM	Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondas ir (arba) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	investicinis
1.1.5.	Priemonė. Parengti priemonės žemės ūkio paskirties dirvožemiui apsaugoti ir valdyti	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	
1.1.5.1.	Vykdyti žemės ūkio paskirties dirvožemio tyrimus, atnaujinti ir pildyti dirvožemio rodiklių duomenų bazę	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	mišrus
1.1.5.2.	Sukurti žemės ūkio paskirties dirvožemio apsaugos ir valdymo teisinį reglamentavimą	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.1.5.3.	Skelbti informaciją visuomenei apie šalies regionų dirvožemio rodiklių kokybės pokyčius	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	mišrus
1.1.6.	Priemonė. Vykdyti švietimo priemonės žemės ūkio subjektams vandenų apsaugos klausimais žemės ūkio veikloje	2023–2027	ŽŪM	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	
1.1.6.1.	Koordinuoti mokymo ir konsultavimo paslaugų teikimą žemės ūkio veiklos subjektams aplinkosaugos klausimais, įskaitant ir vandenų apsaugos klausimus	2023–2027	ŽŪM	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	komunikacinis
1.1.6.2.	Organizuoti mokymus, seminarus apie tręšimo planavimą	2023–2027	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras	LIFE SIP lėšos	komunikacinis

1.1.6.3.	Skatinti gerąją praktiką ir keitimąsi informacija tarp žemės ūkio subjektų apie taikomas pažangias, aplinkai palankias technologijas	2023–2027	ŽŪM	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	komunikacinis
1.2.	Uždavinys. Sumažinti neigiamą hidromorfologinių pokyčių poveikį paviršiniams vandens telkiniams				
1.2.1.	Priemonė. Sumažinti hidroelektrinių ir kitų hidrotechnikos statinių ar įrenginių neigiamą poveikį vandens telkiniams	2022–2027	AM, savivaldybės, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – EM), Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT)	Valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai ir (arba) Europos regioninės plėtros fondo ar Sanglaudos fondo lėšos (toliau – 2021–2027 m. ES lėšos)	
1.2.1.1.	Pakeisti Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipines taisykles (LAND 2-95), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1995 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 33 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) patvirtinimo“, patikslinti tvenkinių ir patvenktų ežerų darbo režimo ir žuvų apsaugos ir migracijos sąlygų užtikrinimo nuostatas (hidroelektrinių darbas nekeistų natūralaus upės nuotėkio režimo, užtvankose ar greta jų būtų įrengtos žuvų pralaidos)	2023	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	reguliacinis
1.2.1.2.	Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. D1-458 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.0519:2005 „Inžinerinė hidrologija. Pagrindiniai skaičiavimų reikalavimai“ patvirtinimo“ nustatant reikalavimus vandens debito kreivių sudarymui	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.2.1.3.	Įgyvendinti priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. lapkričio 12 d. įsakyme Nr. D1-664 „Dėl	2022–2026	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	mišrus

	Veiksmų plano upių vientisumui atkurti ir hidroelektrinių neigiamam poveikiui mažinti“				
1.2.1.4.	Parengti hidroenergetikos veiklos nutraukimo tvarką, kurioje būtų numatyta atsakomybė dėl hidroelektrinės veiklos nutraukimo lėšų planavimo užtvankai išmontuoti ar pertvarkyti	2023–2026	AM, EM, VERT	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.2.1.5.	Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 10 d. įsakymą Nr. 362 „Dėl vandens telkinių suskirstymo“ atnaujinant upių, priskiriamų lašišiniams vandens telkiniams ir upių, galimų priskirti lašišiniams vandens telkiniams, sąrašus	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
1.2.2.	Priemonė. Vykdyti upių vagų renatūralizaciją	2023–2027	AM, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
1.2.2.1.	Atlikti tyrimus vandens telkinių hidromorfologinėms sąlygoms patikslinti (1 priedas)	2023–2027	AAA, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽT), Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (toliau – VSTT), Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA)	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
1.2.2.2.	Įvertinti 2021–2023 m. renatūralizuotų upių ruožų pokyčius	2026	AAA	Valstybės biudžetas	analitinis
1.2.2.3.	Vykdyti renatūralizuotų upių ruožuose pasodintų želdinių priežiūrą ir sunykusių atsodinimą	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetai	investicinis
1.2.2.4.	Sureguliuotuose vandens telkiniuose taikyti upių vagų renatūralizavimo priemones (1 priedas)	2023–2027	APVA, savivaldybės, AAA, VSTT	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	investicinis
1.2.2.5.	Peržiūrėti teisės aktus ir įvertinti galimybes sudaryti sąlygas patekti per privačios nuosavybės žemę prie valstybinių vandens	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis

	telkinių, kai juose reikia atlikti vandens telkinio būklės tyrimus ir įgyvendinti būklės gerinimo priemonės				
1.2.3.	Priemonė. Pagerinti žuvų migracijos sąlygas	2023–2027	AM, ŽŪM, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – SM)	Valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	
1.2.3.1.	Atkurti upių vagų vientisumą (2 priedas)	2023–2027	APVA, hidrotechninių statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai, savivaldybės, AAA, Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija, Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybių biudžetas ir (arba) hidrotechninių statinių savininkų, valdytojų ar naudotojų lėšos	investicinis
1.2.3.2.	Įrengti efektyvias žuvų apsaugos nuo sužalojimo priemones (mechanines, akustines, šviesos, elektrines ir kt.) (2 priedas)	2024–2027	ŽT, hidrotechninių statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai	Savivaldybių biudžetai ir (arba) hidrotechninių statinių savininkų, valdytojų ar naudotojų lėšos ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
1.2.3.3.	Įvertinti žuvų pralaidų efektyvumą; prireikus įvertinti galimybes ir neefektyvias žuvų perlaidas pertvarkyti	2023–2027	ŽT, hidrotechninių statinių savininkai, valdytojai ar naudotojai, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) hidrotechninių statinių savininkų, valdytojų ar naudotojų lėšos	analitinis / investicinis
1.2.3.4.	Įrengti įrenginius matuoti tranzitinį debitą	2024–2027	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – LHMT)	LIFE SIP lėšos ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybių biudžetai ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
1.2.3.5.	Pakeisti teisės aktus, reglamentuojančius kelių įrengimą, siekiant užtikrinti upių vientisumą ir sudaryti galimybes įrengti žuvų pralaidas	2024–2027	SM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.3.	Uždavinys. Pagerinti ežerų, tvenkinių, upių, tarpinių ir priekrantės vandens telkinių būklę				
1.3.1.	Priemonė. Vykdyti paviršinių vandens telkinių vandens kokybės gerinimo priemonės	2023–2027	AM, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
1.3.1.1.	Atkurti ežerų hidrologines sąlygas pertvarkant jų ištakų slenksčius (Biržulio ir Stervo ežerai) (3 priedas)	2023–2026	Telšių r. sav., Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija (Varnių regioninis parkas), APVA	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybės biudžetas	investicinis

1.3.1.2.	Atkurti nusausintą Obelių ežero apypelkį (3 priedas)	2023–2027	Rokiškio r. sav., APVA, AAA	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybės biudžetas	investicinis
1.3.1.3.	Geriau valyti nuotekas šiuose išleistuvuose: AB Vilniaus degtinė (Obelių spirito varykla), Dusetų aglomeracija, Nacionalinės teismų administracijos mokymo centras, Plinkšių aglomeracija, Salos gatvės bendruomenė, Simno aglomeracija, UAB „Lausna“, Veisiejų aglomeracija (3 priedas)	2023–2025	Savivaldybės, ūkio subjektai	Ūkio subjektų lėšos ir (arba) savivaldybių biudžetai	investicinis/ reguliacinis
1.3.1.4.	Gamybines nuotekas ne vėliau kaip iki 2025 m. išleisti ne arčiau kaip 500 m nuo ežero (3 priedas)	2023–2025	Ūkio subjektai	Ūkio subjekto lėšos	reguliacinis / investicinis
1.3.1.5.	Įdiegti lietaus nuotekų valymo įrenginius išleistuvuose, netiesiogiai išleidžiančiuose nuotekas į ežerą (3 priedas)	2023–2027	Ūkio subjektai, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybių biudžetai ir (arba) ūkio subjekto lėšos	investicinis
1.3.1.6.	Įdiegti bandomąsias natūralias paviršinių nuotekų valymo priemones Vievėje	2024–2027	Elektrėnų r. sav., APVA	LIFE SIP lėšos ir (arba) savivaldybių biudžetai	investicinis
1.3.1.7.	Inventorizuoti nuotekų išleistuvus į vandens telkinį ir į jį įtekančius intakus netoli telkinio, neįrašytus į taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus (toliau – TIPK) ar taršos leidimus arba į kuriuos neteisėtai pajungtos nuotekos, ir užtikrinti, kad nuotekos į ežerą nebūtų išleidžiamos (3 priedas)	2023–2027	Aplinkos apsaugos departamentas (toliau – AAD), savivaldybės, Lietuvos geologijos tarnyba (toliau – LGT)	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
1.3.1.8.	Nustatyti teisinį reguliavimą (įskaitant melioracijos sistemų funkcijų atstatymą) tiesioginių ežero intakų baseine (3 priedas)	2023–2024	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.3.1.9.	Įvertinus vandens telkinio apžėlimo laipsnį ir priemonės tikslingumą, išpjauti makrofitus (3 priedas)	2023–2026	Savivaldybės, AAA, VSTT, APVA	Savivaldybių biudžetas ir (arba) valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis

1.3.1.10.	Pagerinti buitinių nuotekų išvalymą (1, 3 priedai)	2023–2026	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas ir (arba) valstybės biudžetas	investicinis
1.3.1.11.	Pagerinti nuotekų, išleidžiamų toliau kaip 500 m nuo ežero, išvalymą, arba perkelti išleistuvus toliau nuo ežero / tvenkinio (Arnionių aglomeracija, Aukštelkės aglomeracija, Baltosios Vokės aglomeracija, Gedrimų aglomeracija, Glitiškių ir Paberžės aglomeracijos, Inturkės aglomeracija, Kriaunų aglomeracija, Luksnėnų aglomeracija, Padvarių aglomeracija, Palevenėlės aglomeracija, Pašaminės aglomeracija, Pikeliškių aglomeracija, Varnių ir Pavandenės aglomeracijos) (3 priedas)	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas ir (arba) valstybės biudžetas	investicinis
1.3.1.12.	Vandens telkiniuose taikyti laikinus apribojimus plėšriųjų žuvų žvejybai (3 priedas)	2023–2026	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.3.1.13.	Atlikus ichtiologinius tyrimus priemonės tikslingumui ir įgyvendinimo detalėms nustatyti, prireikus vykdyti ekosistemų biomanipuliaciją suleidžiant plėšriųjų ar augalėdžių žuvų rūšių (3 priedas)	2024–2026	ŽT, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	investicinis
1.3.1.14.	Parengti ir vykdyti tyrimų programą, skirtą įvertinti įžuvinimo priemonių veiksmingumą (3 priedas)	2024–2027	ŽT	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
1.3.1.15.	Pakeisti Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius planus įtraukiant 3 priede išvardytus ežerus ir tvenkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą ir kuriuose žuvis įveisti leidžiama laikantis teisės aktų reikalavimų	2023–2025	AM, ŽT, ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis

1.3.1.16.	Peržiūrėti teisės aktus ir planuoti palaipsniui uždrausti įžuvinėti ežerus svetimų kraštų rūšimis, išskyrus išimtinis atvejus, kai vandens telkiniuose organizuojama limituota karpių žvejyba ir įžuvinimas karpiais, atitinkantis žuvų išteklių mokslinių tyrimų rekomendacijas	2023–2025	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.3.1.17.	Įvertinti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme nustatytas sankcijas už paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose nustatytų reikalavimų nesilaikymą ir prireikus pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
1.3.1.18.	Tarpvalstybiniuose vandens telkiniuose, kuriuose kaimyninės šalys aptiko pavojingų medžiagų, atlikti šių medžiagų tyrimus Lietuvos teritorijoje (1 ir 3 priedai)	2023–2026	AAA	Valstybės biudžetas	analitinis
1.3.1.19.	Įgyvendinti vandens telkinių kokybės gerinimo bandomąjį projektą, kurio metu bus atliekami tyrimai geros būklės neatitikties priežastims nustatyti, įgyvendinamos vandens telkinių būklės gerinimo priemonės, pasiūlytos papildomos efektyvios neigiamo poveikio mažinimo priemonės	2024–2027	AAA, ŽT	LIFE SIP lėšos ir (arba) valstybės biudžetas	mišrus
1.4.	Uždavinys. Gerinti požeminių vandens telkinių būklę				
1.4.1.	Priemonė. Įvertinti, kokį poveikį karstinio proceso intensyvumui daro požeminio vandens gręžinių įrengimas ir jų naudojimas	2024–2026	AM	Valstybės biudžetas	
1.4.1.1.	Atlikti viršutinio devono Įstros–Tatulos vandeningajame sluoksnyje vykstančių procesų stebėseną ir tyrimus siekiant įvertinti,	2024–2026	LGT	Valstybės biudžetas	mišrus

	kokį poveikį vandeningajam sluoksniui daro požeminio vandens gręžinių įrengimas ir šio sluoksnio požeminio vandens naudojimas				
1.4.2.	Priemonė. Užtikrinti racionalų požeminio vandens išteklių naudojimą ir aktualiais duomenimis pagrįstą išteklių naudojimo prognozavimą	2023–2024	AM	Valstybės biudžetas	
1.4.2.1.	Pakartotinai įvertinti Lielupės upių baseinų rajono (toliau – UBR) Joniškio ir Permo-viršutinio devono požeminio vandens baseino išteklių kiekį atsižvelgiant į realiai naudojamo požeminio vandens kiekį ir kokybę	2023–2024	LGT	Valstybės biudžetas	mišrus
1.5.	Uždavinys. Sumažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių				
1.5.1.	Priemonė. Stiprinti nuotekų taršos prevenciją ir kontrolę ir (ar) valdymą	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	
1.5.1.1.	Peržiūrėti išduotus Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus (toliau – TIPK) ir Taršos leidimus ūkio subjektams, kai išleidžiamų nuotekų priimtuvui nustatomas poreikis mažinti taršą, patikslinti išleidžiamų nuotekų koncentraciją ir kiekius atsižvelgiant į vandens telkiniui nustatytus vandensaugos tikslus	2022–2027	AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis / analitinis
1.5.1.2.	Parengti poveikio nuotekų priimtuvui vertinimo metodiką, prireikus, ja vadovaujantis patikslinti Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, į gamtinę aplinką išleidžiamų buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų užterštumo	2024–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis / analitinis

	normas, kurios leistų pasiekti vandens telkiniams nustatytus vandenssaugos tikslus				
1.5.1.3.	Parengti pavojingų medžiagų mažinimo rekomendacijas, nustatant veiklos sąlygas stacionariems sutelktosios taršos šaltiniams	2026–2028	AAA	2021–2027 m. ES lėšos	reguliacinis / analitinis
1.5.2.	Priemonė. Stiprinti ūkio subjektų, kurie įgyvendino nuotekų valyklų rekonstrukciją ir plėtrą, taršos prevenciją	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	
1.5.2.1.	Peržiūrėti išduotus TIPK ir taršos leidimus, po nuotekų valyklų rekonstrukcijų ir (arba) nuotekų tinklų plėtros ir leidimuose patikslinti išleidžiamų nuotekų koncentraciją ir kiekius atsižvelgiant į vandens telkiniams nustatytus vandenssaugos tikslus	2022–2027	AAA AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.	Tikslas. Pasiekti ir (ar) išlaikyti gerą Baltijos jūros aplinkos būklę				
2.1.	Uždavinys. Mažinti Baltijos jūros taršą				
2.1.1.	Priemonė. Mažinti eutrofikaciją skatinančių maistinių medžiagų patekimą į Kuršių marių ir Baltijos jūros aplinką	2022–2027	AM, savivaldybės	Valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
2.1.1.1.	Įvertinti taršos iš Nemuno baseino ir vidinės taršos Kuršių mariose mastą ir poveikį Baltijos jūros priekrantei	2024–2027	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
2.1.1.2.	Atlikti Kuršių marių litoralės makrozoobentosos bendrijos tyrimus ir parengti ekologinės būklės vertinimo sistemą pagal makrozoobentosos kokybės elementą	2024–2027	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
2.1.1.3	Prireikus šienauti nendres Kuršių marių pakrantėje	2022–2027	Savivaldybės, VSTT	Valstybės biudžetas ir (arba) savivaldybių biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
2.1.2.	Priemonė. Mažinti pavojingų cheminių medžiagų poveikį ir patekimą į jūros aplinką	2023–2027	AM, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Lietuvos jūrų muziejus	Valstybės biudžetas	

2.1.2.1.	Peržiūrėti taršos incidentų valdymo sistemos reglamentavimą, prireikus jį tobulinti	2023–2027	AM, KAM, VRM, BĮ Lietuvos jūrų muziejus, AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, savivaldybės	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
2.1.2.2.	Atnaujinti Teršimo incidentų likvidavimo jūros rajone darbų planą ir rizikų vertinimą	2023–2027	AM, KAM, VRM, savivaldybės	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
2.1.2.3.	Atitinkamoms institucijoms priskirti nafta užterštų paukščių gelbėjimo funkcijas ir užtikrinti reikalingą infrastruktūrą gelbėjimo darbams atlikti	2023–2024	AM, KAM, VRM, BĮ Lietuvos jūrų muziejus	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
2.1.2.4.	Dalyvauti vykdant Baltijos jūroje palaidoto cheminio ginklo galimo poveikio jūrinei aplinkai ir žmogui stebėjimus, tarptautinių organizacijų veikloje siekiant dalytis patirtimi ir informacija, vertinti galimo cheminio ginklo poveikio stebėjimų duomenis	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / reguliacinis
2.1.2.5.	Įvertinti teršalų paplitimą Klaipėdos uosto įmonių išleidžiamose nuotekose į Klaipėdos sąsiaurį, numatyti priemones ir technologijas su nuotekomis patenkančių teršalų sumažinimui ar pašalinimui	2023–2027	AAA, AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / reguliacinis
2.1.3.	Priemonė. Mažinti jūros šiukšlių poveikį priekrantės ir jūros aplinkai	2022–2027	AM, savivaldybės	2021–2027 m. ES lėšos	mišrus
2.1.3.1.	Atlikti tyrimus ir nustatyti mikrošiukšlių kiekius nuotekų tvarkymo infrastruktūroje (komunalinių, pramoninių, paviršinių) ir identifikuoti tikslines nuotekų tvarkymo infrastruktūros vietas, kuriose būtų efektyviausia taikyti taršos prevencijos priemonės	2023–2027	AAA	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
2.1.3.2.	Informuoti visuomenę apie jūrinę aplinką teršiančias šiukšles ir jų keliamą grėsmę, taršos prevencijos ir mažinimo priemones	2022–2027	Savivaldybės, AAA, APVA	Savivaldybių biudžetas, valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	komunikacinis

2.1.3.3.	Peržiūrėti ir optimizuoti šiukšlių (neperdirbamų ir antrinių žaliavų) surinkimo galimybes Baltijos jūros pakrantėje	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas ir (arba) valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
2.1.4.	Priemonė. Siūlyti ratifikuoti tarptautinius protokolus, susijusius su jūrine aplinka, peržiūrėti ir atnaujinti nacionalinius teisės aktus ir monitoringo procedūras	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.1.4.1.	Įvertinti poreikį ratifikuoti 2000 m. Protokolą dėl parengties, veiksmų ir bendradarbiavimo įvykus taršos pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis incidentams (OPRC/HNS 2000)	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.1.4.2.	Įvertinti Tarptautinės konvencijos dėl atsakomybės ir kompensacijos už žalą, susijusią su pavojingų ir kenksmingų medžiagų vežimu jūra (HNS konvencija), 2010 m. protokolo ratifikavimo poreikį ir poveikį suinteresuotoms šalims, prireikus inicijuoti šio protokolo ratifikavimą (dėl šio protokolo 1996 m. HNS konvencija neįsigalios)	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.1.4.3.	Prireikus pateikti Seimui Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos konvencijos pakeitimo III priedo „Taršos iš sausumos taršos šaltinių prevencijai taikomi kriterijai ir priemonės“ II dalį „Taršos iš žemės ūkio šaltinių prevencija“ siekiant ją ratifikuoti	2025–2026	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.1.4.4.	Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 26 d. įsakymą Nr. 77 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškasto grunto šalinimo taisyklės“ patvirtinimo“ siekiant sumažinti šalinamo grunto poveikį jūros aplinkai, atnaujinti grunto tvarkymo ir klasifikavimo procedūras numatant grunto tikslingo panaudojimo galimybes (atkuriant	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis

	paplūdimius, žemės ūkyje, statybos darbuose), numatyti papildomas alternatyvas IV užterštumo klasės grunto tvarkymui, atnaujinti reikalavimus grunto savybių privalomiesiems cheminiams tyrimams				
2.1.4.5.	Sukurti ir patvirtinti mėginių teršiančių medžiagų tyrimams paėmimo sraigstasparniu jūroje procedūras	2023–2027	AAD, AM, KAM	Valstybės biudžetas	analitinis
2.1.4.6.	Peržiūrėti Baltijos jūros rajono geros aplinkos būklės savybių nustatymo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. D1-194 „Dėl Baltijos jūros rajono geros aplinkos būklės savybių nustatymo reikalavimų“, ir prireikus atnaujinti ribines vertes dugno nuosėdų užterštumui vertinti atsižvelgiant į regionui suderintas ribines vertes nuosėdoms, natūralų geocheminį taršos foną, smulkios dugno nuosėdų frakcijos ir organikos kiekio dugno nuosėdose pasiskirstymą	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / reguliacinis
2.2.	Uždavinys. Sustabdyti Baltijos jūros biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų ir jų paslaugų kokybės blogėjimą, kur įmanoma, jas atkurti				
2.2.1.	Priemonė. Užtikrinti, kad komerciniams tikslams naudojamų žuvų eksploatavimo intensyvumas neviršytų saugių biologinių ribų ir išsaugoti Baltijos jūros mitybinio tinklo struktūrą	2022–2027	ŽŪM, AM, Lietuvos jūrų muziejus	Valstybės biudžetas	
2.2.1.1.	Atlikti tyrimą ir pateikti rekomendacijas dėl verslinės ir mėgėjų žvejybos apribojimų Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose siekiant geros aplinkos būklės	2022–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	analitinis
2.2.1.2.	Surinkti mokslinę informaciją apie perpelių ir sykių paplitimą, pasiskirstymą, migraciją, biologiją ir žvejybą Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose, reikalingą šių rūšių apsaugos planams parengti	2023–2027	AM, ŽŪM, VSTT	Valstybės biudžetas	analitinis

2.2.1.3.	Lietuvos jūrų muziejaus Baltijos jūros gyvūnų reabilitacijos centre vykdyti jūros žinduolių (ruonių) populiacijos tyrimus siekiant įvertinti reprodukcinę ir įmitimo būklę pagal HELCOM rekomendacijas 27–28/2 1 ir vykdyti jų populiacijos monitoringo programą	2023–2027	BĮ Lietuvos jūrų muziejus	Valstybės biudžetas	analitinis
2.2.1.4.	Paruošti nacionalinius priemonių planus, reikalingus pagerinti lašišų ir šlakų populiacijų būklę įgyvendinant HELCOM Baltijos jūros veiksmų planą, teikti rekomendacijas dėl jų įgyvendinimo	2023–2027	ŽŪM, ŽT, AM, VSTT	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
2.2.1.5.	Efektyviau kontroliuoti žvejybos laivus, įmones ir žvejus mėgėjus Baltijos jūroje	2023–2027	ŽŪM, ŽT, AAD	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.2.1.6.	Parengti žuvų migracijos per Klaipėdos sąsiaurį stebėsenos akustiniais metodais galimybių studiją, parengti rekomendacijas tyrimų metodų ir instrumentinės bazės parengimui	2023–2027	AM, AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / reguliacinis
2.2.2.	Priemonė. Išsaugoti palankias sąlygas žiemojantiems jūros paukščiams jų žiemojimo vietose, mažinti jų mirtingumą susitepus naftos produktais ir (ar) patekus į verslinės žvejybos įrankius.	2022–2027	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas	
2.2.2.1.	Parengti saugomų teritorijų apsaugos tikslus paukščių apsaugai svarbiose teritorijose ir suderinti su apsaugos priemonėmis	2023–2027	VSTT, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
2.2.2.2.	Patvirtinti metodinius reikalavimus (duomenų rinkimo, apimtys ir kokybės, analizės ir vertinimo metodų ir kt.) vertinti galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį jūros paukščiams	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.2.2.3.	Atsižvelgiant į žvejybos poveikio jūros paukščiams ir žinduoliams masto vertinimą, nustatyti žvejybos reguliavimo priemones, leidžiančias šio poveikio išvengti ar jį sumažinti mažiausiai 50 proc.	2023–2027	ŽŪM, ŽT	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas	analitinis / reguliacinis

2.2.2.4.	Užtikrinti, kad būtų naudojamos paukščių atbaidančios priemonės ar žvejybos reguliavimo priemonės	2022–2027	AAD, ŽT	Valstybės biudžetas	reguliacinis
2.2.2.5.	Vykdyti žiemojančių jūros paukščių ir nafta suteptų jūros paukščių stebėseną Lietuvos jūrinuose vandenyse (ir Lietuvos išskirtinėje ekonominėje zonoje), dalyvauti regioniniu lygmeniu koordinuotoje žiemojančių jūros paukščių apskaitoje, siekiant įvertinti jūros paukščių gausumą ir pasiskirstymą Baltijos jūros mastu	2023–2027	VSTT, AAA	Valstybės biudžetas	analitinis
2.2.2.6.	Atlikti tyrimus ir įvertinti paukščių žiemojimo buveinių kokybę ir maisto resursų prieinamumą	2023–2027	VSTT, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
2.2.3.	Priemonė. Sumažinti Baltijos jūrai naujų nevietinių gyvūnų rūšių atsiradimo riziką Lietuvos Respublikos jūros rajone	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
2.2.3.1.	Įvertinti nevietinių rūšių paplitimą ir pasiskirstymą, įtraukiant apaugų tyrimus ant stacionarių objektų ir laivų korpusų, nevietinių rūšių keliamą riziką ir galimą poveikį	2024–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
2.2.3.2.	Parengti ankstyvojo perspėjimo sistemos naudojimo tvarką, kuri padėtų rinkti duomenis apie nevietinių rūšių aptikimą ir invazinių rūšių plitimą ir poveikį (aplinkai, ekonomikai ir žmogaus sveikatai)	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	reguliacinis / analitinis
2.2.3.3.	Prireikus teisės aktuose nustatyti reikalavimus pagal Tarptautinės jūrų organizacijos gaires dėl laivų korpusų biologinių apaugų kontrolės ir valdymo siekiant sumažinti invazinių vandens rūšių perkėlimą (pagal rezoliuciją MEPC.207 (62)) ir nevietinių / invazinių organizmų plitimą per biologines apaugas	2023–2027	AM, SM, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis / analitinis
2.2.3.4.	Vykdyti informacines kampanijas visuomenei apie jūrines nevietines rūšis, jų plitimo būdus,	2022–2027	AAA, AM, SM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	komunikacinis

	poveikį aplinkai ir žmogui, prevencines priemones				
2.2.4.	Priemonė. Užtikrinti, kad ūkinė veikla jūroje nedarytų didelio neigiamo poveikio jūros dugno buveinėms, būtų išvengta jų nykimo ir būklės blogėjimo	2022–2027	AM, ŽŪM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
2.2.4.1.	Parengti saugomų teritorijų apsaugos tikslus buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms ir suderinti su apsaugos priemonėmis	2022–2027	AM, VSTT	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	reguliacinis / analitinis
2.2.4.2.	Atsižvelgiant į vyraujančių dugno buveinių tipų pasiskirstymą Lietuvos jūros rajone, papildyti planuojamus makrozoobentos tyrimus Valstybinėje aplinkos monitoringo programoje	2023–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas	analitinis
2.2.4.3.	Vykdyti „Natura 2000“ tinklui priklausančių rifų (1170) buveinių monitoringą Baltijos jūroje pagal Valstybinės aplinkos monitoringo programos reikalavimus	2023–2027	VSTT	Valstybės biudžetas	analitinis
2.2.4.4.	Įdiegti ilgalaikio povandeninio triukšmo stebėjimo sistemą, vertinti povandeninio triukšmo lygį ir poveikį bioįvairovei	2023–2027	AAA, APVA	2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
3.	Tikslas. Mažinti potvynių riziką ir jų padarinius šalies teritorijoje				
3.1.	Uždavinys. Įgyvendinti veiksmingą potvynių valdymą, rizikos vertinimą ir mažinimą				
3.1.1.	Priemonė. Stiprinti potvynių prevenciją potvynių grėsmės teritorijose	2023–2027	AM, VRM, savivaldybės, valstybės įmonė (toliau – VĮ) Valstybinių miškų urėdija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, savivaldybės	VĮ Valstybinių miškų urėdijos ir valstybės biudžeto lėšos	
3.1.1.1.	VĮ Valstybinių miškų urėdijos iniciatyva laisvos valstybinės žemės fondo žemėje suformuoti sklypus naujiems miškams įveisti Bartuvos upės baseine, Lielupės mažųjų intakų, Nevėžio ir Šešupės pabaseiniuose, parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl šių sklypų perdavimo patikėjimo teise VĮ Valstybinių miškų urėdijai	2023–2027	VĮ Valstybinių miškų urėdija, AM, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos	VĮ Valstybinių miškų urėdijos biudžeto lėšos ir valstybės biudžeto lėšos	investicinis

3.1.1.2.	Įvesti naujus miškus VI Valstybinių miškų urėdijai patikėjimo teise perduotuose laisvos valstybinės žemės fondo žemės sklypuose Lielupės mažųjų intakų, Nevėžio ir Šešupės pabaseiniuose ir jų takoskyrose	2023–2027	VI Valstybinių miškų urėdija	VI Valstybinių miškų urėdijos biudžeto lėšos ir valstybės biudžeto lėšos	investicinis
3.1.1.3.	Sureguliuotuose vandens telkiniuose (Šyšos ir Zuniškės upėse) potvynių užliejamose teritorijose taikyti upių vagų renatūralizavimo priemonės	2023–2027	APVA, Šilutės r. sav., AAA, Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcija (Nemuno deltos regioninis parkas)	2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
3.1.1.4.	Pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos parengtą tvarką kiekvienais metais teikti duomenis apie ledo sangrūdas ir užliejimus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybai	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas	analitinis
3.1.1.5.	Informuoti visuomenę, ypač vietines bendruomenes. Periodiškai rengti ir publikuoti užsakomuosius straipsnius, informacinius pranešimus internete ir spaudoje apie potvynių grėsmes, viešinti potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapius	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas	komunikacinis
3.1.1.6.	Potvynių grėsmės teritorijose įvertinti potvynių keliamą pavojų nekilnojamosioms ir kilnojamosioms kultūros vertybėms, įtrauktoms į valstybinę kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitą, prireikus parengti jų evakuacijos planus	2025	Kilnojamųjų kultūros vertybių valdytojai, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, savivaldybės	Kilnojamųjų kultūros vertybių valdytojų lėšos ir (arba) savivaldybių biudžetas ir (arba) valstybės biudžetas	analitinis
3.1.1.7.	<i>Neteko galios nuo 2024-09-25</i>				
3.1.2.	Priemonė. Mažinti potvynių metu užliejamų apgyvendintų teritorijų plotus	2023–2027	Savivaldybės, AM	2021–2027 m. ES lėšos	
3.1.2.1.	Potvynių užliejamose teritorijose įgyvendinti potvynių rizikos mažinimo priemonės, nurodytas 4 priede	2024–2027	Savivaldybės	2021–2027 m. ES lėšos, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai	investicinis
3.1.2.2.	Atsižvelgiant į naujausias apsaugos nuo potvynių struktūrines priemones ir statinio ypatumus potvynių grėsmės teritorijoje, peržiūrėti statybos techninius reglamentus ir	2026	AM	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis

	nustatyti reikalavimus statinių projektavimui ir (ar) statybai šiose teritorijose				
3.1.2.3.	<i>Neteko galios nuo 2024-09-25</i>				
3.1.2.4.	<i>Neteko galios nuo 2024-09-25</i>				
3.1.2.5.	Siekiant mažinti potvynių riziką gyventojams, infrastruktūrai ir aplinkai bei sustiprinti apsaugą nuo avarinių situacijų, rekonstruoti avarinės būklės hidrotechnikos statinius (užtvankas), nurodytus 5 priede.	2026–2027	Savivaldybės	2021–2027 m. ES lėšos, savivaldybių biudžetai	investicinis
3.1.3.	Priemonė. Įgyvendinant Direktyvos 2007/60/EB reikalavimus, parengti naujo periodo strateginius dokumentus	2022–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas	
3.1.3.1.	Atsižvelgiant į 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo reikalavimus, peržiūrėti ir prireikus atnaujinti preliminarus potvynių vertinimo ataskaitą, potvynių rizikos ir potvynių grėsmės žemėlapius, potvynių rizikos mažinimo planą	2024–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.	Tikslas. Stiprinti vandens telkinių valdymo sistemą, kontroliuoti Lietuvos tarptautinių ir ES vandenų srities įpareigojimų vykdymą				
4.1.	Uždavinys. Efektyviau įgyvendinti vandensaugos ir vandens naudojimo reikalavimus				
4.1.1.	Priemonė. Skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą vandens telkinių būklei gerinti	2023–2027	AM, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – URM)	Valstybės biudžetas	
4.1.1.1.	Tęsti Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimą tarptautinio Nemuno upių baseinų rajono valdymo srityje Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinių vandenų komisijos darbo grupėse	2023–2027	AM, AAA, LGT, LHMT, URM	Valstybės biudžetas	komunikacinis
4.1.1.2.	Tęsti Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimą tarptautinių Ventos, Dauguvos ir Lielupės upių baseinų rajonų valdymo srityje	2023–2027	AM, AAA, LGT, LHMT, URM	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	komunikacinis
4.1.2.	Priemonė. Tobulinti vandens telkinių būklės įvertinimą ir monitoringą	2023–2026	AM, VERT	Valstybės biudžetas, 2021–2027 m. ES lėšos	

4.1.2.1.	Atlikti tyrimus vandens telkinių būklei patikslinti (1 priedas)	2023–2024	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.2.2.	Parengti ir vykdyti tyrimų programas žuvų bendrijų rodiklių, kurie apibūdina paviršinių vandens telkinių ekologinę būklę, įvertinimui	2024–2026	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.2.3.	Parengti ir vykdyti tyrimų programas vandens floros rodiklių, kurie apibūdina paviršinių vandens telkinių ekologinę būklę, įvertinimui	2024–2026	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.2.4.	Parengti ir vykdyti tyrimų programas pavojingų medžiagų, kurios apibūdina paviršinių vandens telkinių cheminę būklę, paplitimui ir kiekiui įvertinti	2024–2026	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.2.5.	Parengti ir vykdyti tyrimų programas hidromorfologinių rodiklių, kurie apibūdina paviršinių vandens telkinių ekologinę būklę, įvertinimui	2024–2026	AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.2.6.	Įvertinti sąnaudų teikiant vandens paslaugas susigrąžinimo principo įgyvendinimą peržiūrint nacionalinę mokesčių už vandens paslaugas sistemą, tarifus, prireikus siūlyti teisės aktų projektų pakeitimus tinkamam šio principo įgyvendinimui	2024–2027	AM, VERT	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.3.	Priemonė. Atlikti išimčių gerai vandens telkinių būklei pasiekti taikymo sąnaudų ir naudos analizę	2022–2027	AM	2021–2027 m. ES lėšos	
4.1.3.1.	Išanalizuoti galimus praktinius būdus taikyti Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 punkte nurodytos išimties c) ir d) papunkčiuose minimas sąlygas ir parengti metodiką, kuria remiantis būtų galima pagrįsti atitiktį minėtoms išimties sąlygoms	2024–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis
4.1.3.2.	Atlikti Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 punkte c) ir d) papunkčiuose nurodytų išimčių taikymo pagrindimo sąnaudų efektyvumo analizę palyginant galimybių sąnaudas.	2024–2027	AM, AAA	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis

	Įvertinti gamtines sąlygas vandensaugos tikslams pasiekti ir išimčių taikymo pagrindimui				
4.1.4.	Priemonė. Įgyvendinant Direktyvų 2000/60/EB, 2007/60/EB ir 2008/56/EB reikalavimus, parengti naujo UBR periodo strateginius dokumentus	2022–2027	AAA, AM	2021–2027 m. ES lėšos	
4.1.4.1.	Parengti naujo periodo Nemuno, Ventos, Dauguvos ir Lielupės upių baseinų rajonų planus	2025–2027	AAA, LGT, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
4.1.4.2.	Parengti naujo periodo priemonės ir veiksmus gerai paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklei pasiekti	2025–2027	AAA, LGT, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
4.1.4.3.	Atlikti priemonių gerai vandens telkinių būklei pasiekti sąnaudų efektyvumo analizę palyginant galimybių sąnaudas	2024–2027	AAA, LGT, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
4.1.4.4.	Atnaujinti jūros aplinkos būklės įvertinimą, geros būklės savybes, jūros aplinkos apsaugos tikslus ir monitoringo programą	2023–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	reguliacinis
4.1.4.5.	Parengti priemonės ir veiksmus pasiekti gerai jūros aplinkos būklei	2025–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	analitinis
4.1.5.	Priemonė. Vykdyti savivaldybių monitoringą vandens telkinių intakuose ir (ar) ištakose	2022–2027	Savivaldybės	Valstybės biudžetas	
4.1.5.1.	Siekiant nustatyti į 3 priede nurodytus ežerus patenkančių maistinių medžiagų kiekį ir (arba) jų balansą, vykdyti savivaldybių monitoringo programas vandens telkinių intakuose ir (ar) ištakuose	2022–2027	Savivaldybės	Savivaldybių biudžetas	analitinis
4.1.6.	Priemonė. Įsigyti įrangos ir priemonių paviršinių vandens telkinių būklės tyrimams	2022–2027	AAA, AM	Valstybės biudžetas	

4.1.6.1.	Įsigyti įrangos ir priemonių paviršinių vandens telkinių būklės stebėsenai stiprinti	2022–2027	AAA, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / investicinis
4.1.6.2.	Įsigyti įrangos ir priemonių požeminio vandens būklės stebėsenai stiprinti	2022–2027	LGT, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	analitinis / investicinis
4.1.7.	Priemonė. Informuoti visuomenę apie vandens telkinių būklę, taršos šaltinius, būdus padėti mažinti taršą	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
4.1.7.1.	Informuoti netoliese vandens telkinių, nurodytų 1, 2 ir 3 prieduose, gyvenančius gyventojus apie telkinių būklę, taršą, jos priežastis. Informuoti apie taršos iš namų ūkių mažinimo ir tvaraus žemės ūkio galimybes, ekonominę ir aplinkosauginę naudą, galimybes gauti ES paramą vandensaugos problemoms spręsti	2022–2027	Savivaldybės, AAA, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	komunikacinis
4.1.7.2.	Vykdyti švietimo ir informavimo kampanijas, kuriomis siekiama plačiau skleisti informaciją apie atsakingą elgesį su buitinės chemijos gaminiais ir pavojingomis medžiagomis, kad jos nepatektų į aplinką	2024–2027	AAA, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) LIFE SIP lėšos	komunikacinė
4.1.7.3.	Vykdyti švietimo ir informavimo kampanijas siekiant informuoti visuomenę apie farmacinių medžiagų paplitimą aplinkoje, jų patvarumą ir kenksmingą poveikį	2023–2027	AAA, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	komunikacinė
4.1.7.4.	Vykdyti švietimo ir informavimo kampanijas apie išleidžiamas pavojingas medžiagas šiose ūkio šakose: dažų pramonė, metalo apdirbimo, plastikų, statybinių medžiagų gamyba, automobilių plovyklos, pramoninio ir buitinės paskirties valymo priemonių naudojimas ir gaminimas, pneumatinių prietaisų skysčių naudojimas ir gaminimas, audinių ir odos apdorojimas, metalurgijos, mašinų gamybos, galvanizavimo procesai, akmens anglies deginimas; iškastinio kuro deginimas, naftos	2023–2027	AAA, AM, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	komunikacinė

	perdirbimo įmonės, laivų korpusų dažymas ir apdorojimas				
4.2.	Uždavinys. Stiprinti vandenų srities aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę				
4.2.1.	Priemonė. Tobulinti teisės aktus, susijusius su paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų reglamentavimu	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	
4.2.1.1.	Užtikrinti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų reikalavimų laikymąsi; peržiūrėti paviršinio vandens telkinių apsaugos zonas ir pakrančių apsaugos juostas reglamentuojančią teisinę bazę ir atlikti reikiamus pakeitimus	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	analitinis / reguliacinis
4.2.2.	Priemonė. Griežtinti hidrotechnikos statinių savininkų arba valdytojų kontrolę dėl žuvų pralaidų įrengimo ir leistinų vandens lygio tvenkinyje svyravimų užtikrinimo	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	
4.2.2.1.	Aplinkosauginių patikrinimų planavimo sistemoje nustatyti efektyvius rizikų vertinimo kriterijus įvertinant hidrotechnikos statinių eksploatavimo atitiktį teisės aktų reikalavimams	2022–2027	AAD	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	reguliacinis
4.2.3	Priemonė. Tobulinti akvakultūros tvenkinių paimamo ir išleidžiamo vandens kontrolės teisinį reglamentavimą	2022–2027	AM, ŽŪM, AAD	Valstybės biudžetas	

4.2.3.1.	Tobulinti teisinį reglamentavimą dėl akvakultūros tvenkinių savininkų teikiamų duomenų apie registruojamą vandens lygį paėmimo ir išleidimo vietose	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
4.2.3.2.	Vykdyti akvakultūros tvenkinių išleidžiamo vandens kontrolę atsižvelgiant į duomenis apie ežerų ir upių kategorijos vandens telkinius, neatitinkančius geros būklės (1 ir 3 priedai)	2022–2027	AAD, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis
4.2.4.	Priemonė. Didinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pajėgumus ir gebėjimus vykdyti kontrolę vandenų srityje	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
4.2.4.1.	Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnus aprūpinti darbui reikalingomis priemonėmis	2023–2027	AAD, APVA	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
4.2.4.2.	Griežtinti su nuotekomis išleidžiamų prioritetinių ir kitų pavojingų medžiagų kontrolę, parengti valstybinės laboratorinės kontrolės planus, pagal juos 1 priede nurodytiems ūkio subjektams atlikti nuotekų laboratorinę kontrolę pagal vandens telkinyje rastas medžiagas ir pranešti apie rezultatus	2023–2027	AAD, AAA	Valstybės biudžetas	reguliacinis
4.2.4.3.	Vykdyti individualiai tvarkomų nuotekų išleidimo į aplinką kontrolę šalia vandens telkinių, neatitinkančių geros būklės kriterijų	2023–2027	AAD, Savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) LIFE SIP lėšos	Reguliacinis
4.2.4.4.	Užtikrinti MARPOL VI priedo reikalavimų dėl 0,1 proc. sieros jūriniame kure vykdymo kontrolę, įskaitant kuro mėginių ėmimą ir jų tyrimą	2022–2027	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, AAD	Valstybės biudžetas	reguliacinė
5.	Tikslas. Užtikrinti kokybiškas viešąsias geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas				
5.1.	Uždavinys. Mažinti į aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumą				
5.1.1.	Priemonė. Užtikrinti, kad individualiai tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
5.1.1.1.	Sukurti informacinę individualių nuotekų tvarkymo įrenginių sistemą	2023–2024	AM, APVA	2014–2020 m. ES lėšos ir (arba) valstybės biudžetas	investicinis

5.1.1.2.	Nustatyti konkrečias pareigas individualių nuotekų tvarkymo įrenginių turėtojams ir įrenginių priežiūros paslaugas teikiantiems asmenims dėl įrenginių priežiūros ir išvalytų nuotekų kokybės	2023–2023	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinis
5.1.1.4.	Vykdyti informacines kampanijas gyventojams apie nuotekų tvarkymą	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	komunikacinė
5.1.2.	Priemonė. Mažinti aplinkos teršimą paviršinėmis nuotekomis	2022–2027	Paviršinių nuotekų tvarkytojai, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) įmonių lėšos	
5.1.2.1.	Diegti paviršinių nuotekų valymo infrastruktūrą	2022–2027	Paviršinių nuotekų tvarkytojai, savivaldybės	Įmonių lėšos ir (arba) Valstybės biudžetas	investicinis
5.1.2.2.	Vykdyti neteisėtų prisijungimų prie paviršinių nuotekų surinkimo sistemų prevenciją ir kontrolę	2022–2027	Paviršinių nuotekų tvarkytojai	Įmonių lėšos	reguliacinis
5.1.3.	Priemonė. Didinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą, ypač aglomeracijose, mažesnėse kaip 2000 gyventojų ekvivalento	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
5.1.3.1.	Plėsti nuotekų tvarkymo sistemas gyvenvietėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 g. e. atitinkanti apkrova	2024–2027	Savivaldybės, viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) savivaldybių ir (arba) viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų lėšos ir (arba) valstybės biudžetas	investicinis
5.1.3.2.	Plėsti atskirųjų ir grupinių nuotekų tvarkymo sistemas siekiant užtikrinti centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos suteikiamą aplinkos apsaugą	2024–2027	Savivaldybės, viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai	2021–2027 m. ES lėšos ir (arba) savivaldybių ir (arba) viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų lėšos ir (arba) valstybės biudžetas	investicinis
5.2.	Uždavinys. Didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą				
5.2.1.	Priemonė. Skatinti vandentvarkos įmonių veiklos efektyvumą, didinti paslaugų kokybę	2022–2023	AM, VERT	Valstybės biudžetas	
5.2.1.1.	Kaupti ir analizuoti informaciją, reikalingą atlikti Lietuvos Respublikos geriamojo	2023–2027	AM, VERT	Valstybės biudžetas	reguliacinis

	vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 41 straipsnyje numatytą vertinimą				
5.2.2.	Priemonė. Didinti prieigą prie geriamojo vandens, gerinti tiekiamo vandens kokybę	2023–2027	Savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	
5.2.2.1.	Įrenginių geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti rekonstrukcija (kurie neužtikrina viešojo geriamojo vandens kokybės indikatorinių ir cheminių rodiklių gyvenvietėse, kuriose yra daugiau kaip 2000 gyventojų)	2023–2027	Viešieji geriamojo vandens tiekėjai	Viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir (arba) savivaldybių ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
5.2.2.2.	Sudaryti galimybes miestų ir miestelių viešosiose erdvėse ir viešuosiuose pastatuose gauti geriamojo vandens	2023–2027	Savivaldybės	Savivaldybių lėšos ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
5.2.2.3.	Vandens gerinimo įrenginių įrengimas vietovėse, kuriose geriamuoju vandeniu aprūpinama ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą toje gyvenamojoje vietovėje, ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas turi licenciją tiekti geriamojo vandens tiekimo paslaugą toje gyvenamojoje vietovėje	2023–2027	Viešieji geriamojo vandens tiekėjai, savivaldybės	Viešųjų geriamojo vandens tiekėjų lėšos ir (arba) savivaldybių lėšos ir (arba) 2021–2027 m. ES lėšos	investicinis
5.2.3.	Priemonė. Gyventojų būstų prijungimas prie centralizuotų nuotekų tvarkymo sistemų	2022–2027	Viešieji geriamojo vandens tiekėjai	Valstybės biudžetas	
5.2.3.1.	Prijungti gyventojų būstus prie nutiestos ir viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams priklausančios nuotekų surinkimo infrastruktūros	2023–2024	Viešieji geriamojo vandens tiekėjai, APVA	Valstybės biudžetas	investicinis

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-316/3D-680](#), 2024-09-24, paskelbta TAR 2024-09-24, i. k. 2024-16605

Nr. [D1-195/3D-618](#), 2025-12-11, paskelbta TAR 2025-12-11, i. k. 2025-21206

Priedų pakeitimai:

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-69/3D-285](#), 2025-05-29, paskelbta TAR 2025-05-29, i. k. 2025-09507

4 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-316/3D-680](#), 2024-09-24, paskelbta TAR 2024-09-24, i. k. 2024-16605

5 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [D1-195/3D-618](#), 2025-12-11, paskelbta TAR 2025-12-11, i. k. 2025-21206

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-316/3D-680](#), 2024-09-24, paskelbta TAR 2024-09-24, i. k. 2024-16605

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. D1-122/3D-286 „Dėl Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-69/3D-285](#), 2025-05-29, paskelbta TAR 2025-05-29, i. k. 2025-09507

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. D1-122/3D-286 „Dėl Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-195/3D-618](#), 2025-12-11, paskelbta TAR 2025-12-11, i. k. 2025-21206

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. balandžio 26 d. įsakymo Nr. D1-122/3D-286 „Dėl Nacionalinio vandenų srities 2022–2027 metų plano įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo